

APROBAT

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 24.03.2010...

343

[Signature]

Parlamentul României
Camera Deputaților

R.P. Nr. 343 din 23.03.2010

Parlamentul României Camera Deputaților

DIRECȚIA GENERALĂ AFACERI EXTERNE

Direcția pentru cooperare parlamentară internațională bilaterală

București, 17 martie 2010

Nr. 55b/283

INFORMARE

**privind vizita în Republica Finlanda a delegației
Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților
naționale a Camerei Deputaților**

8-11 martie 2010

În perioada 8 - 11 ianuarie 2009, a avut loc vizita la Helsinki a unei delegații a Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților, conduse de domnul deputat Sergiu Andon, secretarul comisiei.

Vizita s-a înscris în contextul unor schimburi bilaterale organizate la propunerea Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale din Camera Deputaților, în vederea cunoașterii soluțiilor legislative și de organizare statală din alte țări în problematica specifică, a aprofundării experienței dobândite în timp de alte state, a soluțiilor de armonizare cu legislația europeană. Totodată, prin aceste schimburi colocviale se urmărește explicarea rezolvărilor adoptate de România, promovarea aspectelor pozitive ale politicii și legislației naționale, contribuindu-se pe calea diplomației parlamentare la îmbunătățirea imaginii României.

Delegația parlamentară română care a efectuat vizita la Helsinki a fost formată din: domnul deputat Sergiu Andon (PSD+PC), secretar al Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, și domnii deputați Mircea Lubanovici (PD-L), Mihai Stroe (PD-L), Attila Varga

(UDMR), membri ai comisiei. Totodată, din delegație a făcut parte doamna Elena Burcioagă, expert parlamentar la Direcția pentru cooperare parlamentară internațională bilaterală, în calitate de secretar al delegației.

Programul vizitei a cuprins convorbiri cu domnul deputat **Tapani Tölli**, președintele Comisiei pentru Administrație, și cu membri ai comisiei, cu domnul deputat **Arto Satonen**, președintele Comisiei pentru Ocuparea Forței de Muncă și Egalitate, și cu membri ai comisiei, cu domnul deputat **Kimmo Sasi**, președintele Comisiei pentru Afaceri Constituționale, și cu membri ai comisiei, cu doamna deputat **Elisabeth Naucier**, aleasă în circumscripția Aland, precum și cu domnul deputat **Ilkka Kanerva**, președintele Grupului parlamentar de prietenie Finlanda-România. Totodată, delegația parlamentară română a fost primită de doamna **Tarja Filatov**, vicepreședinte al Parlamentului finlandez.

Pe parcursul convorbirilor, demnitarii români și finlandezi au abordat probleme privind cooperarea parlamentară bilaterală româno-finlandeză, controlul legislativ, respectarea drepturilor și a identității naționale (legislație, instituții, cutume, mentalități), delimitările de competențe între autoritățile centrale și cele locale, reforma administrativă din Finlanda etc.

Relațiile politice și interparlamentare

Întâlnirile incluse în programul vizitei au prilejuit sublinierea, de către interlocutorii români și finlandezi, a colaborării existente între România și Finlanda, în multiple domenii, precum și dorința comună de promovare pe mai departe a prieteniei care leagă cele două popoare.

Atât la întrevederea cu doamna Tarja Filatov, vicepreședinte al Parlamentului finlandez, cât și la întâlnirea cu domnul Ilkka Kanerva, președintele Grupului parlamentar de prietenie Finlanda-România, s-a dorit transmiterea unui mesaj pozitiv în ceea ce privește relațiile bilaterale dintre România și Finlanda și s-a evidențiat rolul important pe care îl are diplomația parlamentară în extinderea și aprofundarea permanentă a cooperării dintre cele două țări.

În context, domnul deputat Sergiu Andon, secretarul Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele naționale din Camera Deputaților, și-a exprimat satisfacția față de oportunitatea realizării acestei vizite și a mulțumit pentru primirea deosebit de călduroasă de care s-a bucurat delegația parlamentară română în Finlanda. Totodată, domnul deputat a punctat câteva dintre elementele care au marcat în ultimii ani relațiile politice româno-finlandeze și a salutat posibilitatea de a continua dialogul parlamentar bilateral și la nivelul comisiilor de specialitate din cele două foruri legislative. Domnia sa a apreciat întâlnirea cu demnitarii finlandezi ca

fiind una extrem de utilă, un bun prilej pentru un schimb constructiv de puncte de vedere.

La rândul său, doamna Tanja Filatov a făcut o scurtă prezentare a scenii politice finlandeze, a raportului dintre putere și opoziție, a modului de organizare a structurilor parlamentare, precum și a principalelor probleme aflate pe agenda de lucru a Parlamentului.

Dincolo de dimensiunea parlamentară a relațiilor dintre România și Finlanda, discuțiile au mai vizat și aspecte economice bilaterale. Ca exemplu, interlocutorii au amintit de principala investiție finlandeză făcută în România, respectiv cea a companiei Nokia în parcul industrial de la Jucu, județul Cluj, care a oferit aprox. 3500 de locuri de muncă. În acest sens, s-a evidențiat profilul european al României ca motor în crearea de noi oportunități pentru a dezvolta pe mai departe și alte investiții de succes.

Pe parcursul discuțiilor avute la Parlamentul finlandez s-a arătat că intensificarea dialogului dintre București și Helsinki pune în evidență voința comună de consolidare și extindere a relațiilor de parteneriat și colaborare dintre cele două țări, precum și locul important pe care dinamizarea relațiilor cu statele europene îl ocupă în politica externă românească.

Respectare drepturilor și a identității naționale.

Întâlnirea cu doamna deputat Elisabeth Naucier, aleasă în circumscripția Åland, a adus în prim plan aspecte de interes referitoare la autonomia Insulelor Åland și la delimitarea competențelor dintre autoritățile centrale și cele locale, în special dintre Parlamentul finlandez (Eduskunta) și Parlamentul Insulelor Åland.

Pentru o mai bună înțelegere a problemei, discuțiile au debutat cu o prezentare a statutului actual și a evoluțiilor înregistrate de-a lungul timpului de acel teritoriu locuit de minoritatea etnică suedeză. Astfel, s-a menționat că Åland este o regiune finlandeză, autonomă și demilitarizată, formată din mai multe insule, cu o populație de aproximativ 27.000 de locuitori vorbitori de limbă suedeză. Până în 1809 insulele au aparținut Suediei, când, împreună cu Finlanda, au fost cedate Rusiei. „Problema Insulelor Åland” a reapărut pe agenda internațională o dată cu câștigarea independenței Finlandei și a fost rezolvată de Liga Națiunilor, când s-a hotărât ca Finlanda să păstreze suveranitatea Åland și să garanteze locuitorilor ei exprimarea în limba suedeză, cultura și obiceiurile. De altfel, în Constituția Finlandei este specificat că „Insulele Åland dispun de auto-guvernare în conformitate cu prevederile din Actul referitor la autonomia Insulelor Åland”.

Pe parcursul întâlnirii s-a subliniat că limba oficială în Åland este suedeza, ceea ce presupune ca întreaga corespondență dintre autoritățile din

Aland și cele de la Helsinki să fie redactată în limba suedeză. De asemenea, în școlile finanțate din fonduri publice, limba folosită este suedeza. Dincolo de aceste prevederi, oricărui cetățean finlandez îi este garantat dreptul de a folosi limba finlandeză în justiție sau în fața autorităților din Aland, caz în care aceste instituții trebuie să atașeze documentelor oficiale și traduceri în limba finlandeză.

În ceea ce privește autoritățile din Aland, doamna deputat Naucler a precizat că există o diferențiere clară între Parlamentul local care reprezintă cetățenii din Aland, Guvernul local și instituțiile plasate sub tutela sa, precum și Prefectul, care este reprezentantul în regiune al Guvernului național. Prefectul este numit de Președintele Finlandei, după o înțelegere prealabilă cu Președintele Parlamentului din Aland. Totodată, Prefectul este persoana care asigură și președinția Delegației Aland, o instituție cu rol în controlul legislativ, în care jumătate dintre membri sunt numiți de Guvernul finlandez și jumătate de legislativul din Aland.

Pe de altă parte, în domeniile în care Parlamentul local nu are competențe, se va aplica legea finlandeză ca în oricare altă parte a Finlandei. Statul are putere legislativă în domenii ca afacerile externe, apărarea națională, comerțul exterior, amendarea Constituției, sistemul de impozitare și taxare, aspecte ale dreptului civil și penal, etc.

De asemenea, pe parcursul convorbirilor s-a precizat că Insulele Aland sunt reprezentate de un deputat și în Parlamentul național, în persoana doamnei deputat Elisabeth Naucler.

Apreciem că acest tronson al documentării a avut o dublă importanță: pe de o parte a permis compararea soluțiilor finlandeze într-o problemă evocată în ultima vreme și în România (concluzia membrilor delegației fiind aceea că modelul Aland corespunde altor condiții istorice), iar pe de altă parte a permis Ambasadorului României la Helsinki – aflat permanent împreună cu delegația – să preia o serie de semnale diplomatice importante vizând intențiile U.E. față de Republica Moldova și rolul ce se prefigurează pentru România în rezolvarea problemei transnistrene.

Controlul legislativ

Aspectele referitoare la inițiativa legislativă, etapele elaborării legilor, precum și controlul constituționalității lor au constituit principalele teme pentru discuțiile avute de delegația parlamentară română cu domnul Kimmo Sasi, președintele Comisiei pentru Afaceri Constituționale, și cu membri ai comisiei.

Pentru a marca câteva elemente specifice procedurii parlamentare finlandeze, interlocutorii finlandezi au subliniat că în sarcina Comisiei pentru

Afaceri Constituționale intră verificarea constituționalitatea inițiativelor legislative cu care este sesizată comisia, precum și legătura acestora cu instrumentele internaționale privind drepturile omului. De asemenea, comisia poate prezenta amendamente pentru Constituție și pentru legislația care vizează autonomia Insulelor Aland, cetățenia, procesul electoral și apărarea națională. În cazul în care comisia este confruntată cu un proiect de lege neconform cu Constituția, se pot organiza, pe lângă dezbaterile din comisie, întâlniri la care sunt invitați specialiști în drept constituțional și care pot oferi expertiză pentru rezolvarea problemei respective.

În ansamblu, activitatea Comisiei pentru Afaceri Constituționale din Parlamentul finlandez este similară cu cea a unei Curții Constituționale, rezultatul dezbaterilor din comisie având același efect juridic ca o decizie a Curții Constituționale. De precizat că, în afara acestei structuri parlamentare, în Finlanda nu există o instituție distinctă, independentă față de orice altă autoritate publică, care să îndeplinească aceleași atribuții precum Curtea Constituțională a României. Cetățenii finlandezi pot contesta în instanță constituționalitatea unei legi doar în faza de dezbatere publică a legii și numai referitor la aspecte privind viața privată sau egalitatea în fața legii.

Convorbirile au permis scoaterea în evidență de către delegația română a rolului Curții Constituționale (instituție inexistentă în Finlanda) pentru întărirea statului de drept.

Și în acest tronson, documentarea a fost benefică sub aspectul completării cunoștințelor de drept comparat ale deputaților români într-o perioadă în care le revine sarcina de mare responsabilitate a revizuirii constituției României.

Reforma administrativă din Finlanda

Situația minorităților din România

Convorbirile purtate cu domnul Topani Tolli, președintele Comisiei pentru administrație s-au axat pe prezentarea reformei administrative regionale din Finlanda, care este prevăzută a se încheia în 2010, și pe modul în care această reformă a fost percepută de populație. Reforma a fost lansată în 2009 cu scopul de a orienta cetățeanul spre administrația regională, de a crește eficiența administrativă la acest nivel, precum și pentru a mări puterile Consiliilor Regionale, care să coordoneze activitățile de dezvoltare regională. Ca instituții noi, la nivel regional, au fost create, Centre pentru Dezvoltare Economică, Transport și Mediu, cu rolul de a promova dezvoltarea regională prin susținerea activităților guvernamentale în regiunea respectivă, și Agenții Regionale Administrative, cu rolul de a consolida echilibrul regional prin implementarea întregii legislații, orientarea și supravegherea competențelor regionale. În total există 6 regiuni (fără Aland), cu 15 Centre pentru Dezvoltare Economică, Transport și Mediu și 6 Agenții Regionale

Administrative. În context, demnitarii finlandezi au mai precizat că în activitatea acestor instituții sunt implicate mai multe ministere, ceea ce face din cooperarea lor, la nivel orizontal, un aspect esențial. Întregul proces de reformă este coordonat de Ministerul Finanțelor.

Cu ocazia întâlnirii cu reprezentanții Comisiei pentru administrație, cât și cu domnul Arto Satonen, președintele Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și egalitate, partea română a subliniat că minoritatea maghiară este reprezentată în Parlamentul României, constituind grupurile parlamentare ale UDMR din Camera Deputaților și Senat, precum și în Guvern, cu un vice prim-ministru și mai mulți miniștri. Prezența reprezentanților maghiarilor în Parlamentul României, în administrațiile locale și chiar la nivel executiv, reprezintă garanția că relațiile interetnice din România vor continua în aceeași sferă a normalității. De asemenea, s-a arătat că în Camera Deputaților există un grup parlamentar al minorităților naționale, format din 18 deputați, fiecare reprezentând câte o minoritate. Pe agenda de lucru se află în dezbatere un proiect de lege referitor la statutul minorităților, care va reglementa și o serie de aspecte referitoare la autonomia culturală. Aceste informații au fost primite cu viu interes, contribuind la o imagine favorabilă a țării noastre.

Cele două părți au concluzionat că, în ansamblu, în ultimii 20 de ani, România a făcut progrese importante în domeniul drepturilor minorităților naționale.

Pe parcursul întrevederii cu domnul Arto Satonen, președintele Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și egalitate, a mai fost abordată problema minorității rromă și a situației ei în România, a sărăciei și, indirect, a cerșetoriei ca fenomen care a cuprins întreaga Europă, precum și a posibilității de integrare a romilor pe piața muncii.

Întâlnirea cu conducerea grupului parlamentar de prietenie Finlanda-România.

Un moment aparte l-a reprezentat întâlnirea cu conducerea Grupului parlamentar de prietenie Finlanda-România. Aceasta s-a datorat atât profilului Grupului de prietenie cât și, în mod special, atitudinii și sentimentelor față de poporul român ale Președintelui Grupului, Dl. ILKKA KANERVA, fost ministru de externe, personalitate marcantă a vieții politice și diplomației finlandeze și europene.

Se poate spune, fără reținere, că întâlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, contribuind atât la o imagine favorabilă a țării noastre, cât și la întărirea relațiilor de prietenie. Aprecierea se extinde și asupra modului în care au fost discutate teme mai sensibile pentru România, cum ar fi prezența unor cerșetori veniți din țara noastră în locurile publice din

Finlanda, șocantă pentru cetățenii acestei țări, având o cu totul altă cultură și mentalitate. Membrii grupului au înfirmat opinia în curs de formare a gazdelor, conform căreia exodul cerșetorilor ar fi o consecință a sărăciei, arătând că practica respectivă e o metodă de a profita de pe urma sentimentelor de caritate, problema romilor și cerșetorilor devenind o problemă europeană, a cărei rezolvare depinde de schimbarea atitudinilor și a reacțiilor la nivel continental.

Gazdele au mai folosit prilejul pentru a induce opinia – convergență cu alte semnale politice sesizate în această perioadă la nivel European – că România ar trebui să-și recâștige rolul în rezolvarea problemei transnistrene prin demilitarizarea acelei regiuni.

* * *

Vizita la Helsinki a delegației Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale din Camera Deputaților, a întărit bunele relații dezvoltate de-a lungul timpului între România și Finlanda, punând încă o dată în evidență importanța diplomației parlamentare în consolidarea dialogului politic bilateral româno-finlandez.

Deputat Sergiu Andon,

Secretarul Comisiei pentru drepturile omului,
culte și problemele minorităților naționale

Redactat: Elena Burcioagă
expert parlamentar